

Bijlage 4. Behandeling van de adviezen, opmerkingen en bezwaren bij het ministerieel besluit tot voorlopige wijziging van het ministerieel besluit van 22 januari 2014 tot bescherming als monument van het oorlogsgedenkteken in As omwille van verplaatsing

Provincie: Limburg

Gemeente: As, 1ste afdeling, sectie A

Objectnummer: 4.01/71002/108.1

-

Dossiernummer: 4.001/71002/103.1

Omschrijving:

Oorlogsgedenkteken, Kerkplein zonder nummer

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

1. Adviezen, opmerkingen en bezwaren uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige wijziging

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Omgeving

Het advies werd gevraagd op 27 september 2022.

-Het Agentschap Natuur en Bos (ANB) bracht op 3 oktober 2022 een gunstig advies uit over de voorlopige wijziging van de bescherming omwille van verplaatsing van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het dossier.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

-De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) verwees op 11 oktober 2022 als antwoord op de adviesvraag naar informatiebronnen over de bodemkwaliteit van gronden uit het projectgebied en naar algemene aandachtspunten. Het OVAM bracht geen advies uit over de voorlopige wijziging van de bescherming omwille van verplaatsing van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Het departement en de overige agentschappen brachten geen advies uit over de voorlopige wijziging omwille van verplaatsing van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.1.2. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 27 september 2022.

Het departement en de agentschappen brachten geen advies uit over de voorlopige wijziging van de bescherming omwille van verplaatsing van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

1.1.3. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 27 september 2022.

Het departement en de agentschappen brachten geen advies uit over de voorlopige wijziging van de bescherming omwille van verplaatsing van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente As

Het advies werd gevraagd op 27 september 2022.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht geen advies uit over de voorlopige wijziging van de bescherming omwille van verplaatsing van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 27 september 2022.

De VCOE bracht op 13 oktober 2022 een ongunstig advies uit over de voorlopige wijziging van de bescherming omwille van verplaatsing van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het dossier.

Behandeling van het advies:

De VCOE erkent het algemeen belang van de herinrichting van het dorpscentrum maar betwijfelt dat de verplaatsing van het oorlogsgedenkteken hiervoor werkelijk vereist is. De VCOE betwijfelt dat de nieuwe locatie van het gedenkteken bijdraagt tot een versterking van de erfgoedwaarden en een betere zichtbaarheid, herkenbaarheid en belevingswaarde. De commissie vraagt zich af waarom de verplaatsing van het gedenkteken pas voorligt na een gedeeltelijke realisatie van de heraanleg van het dorpscentrum en of er in de ontwerpfase al geen afweging heeft plaatsgevonden betreffende de verplaatsing. De commissie vraagt dus om de noodzaak van de verplaatsing van het oorlogsgedenkteken beter aan te tonen en om de motivering van de verplaatsing beter te onderbouwen. De commissie duidt op het gebrek aan een volledig beeld van het nieuwe pleinontwerp. De commissie acht het nodig om de locatiekeuze te herbekijken en om naar een meer geschikte en respectvolle inplanting te gaan zoals bijvoorbeeld de voorziene groenzone in de nieuwe pleinaanleg. De commissie benadrukt het belang van een vakkundige uitvoering van de verplaatsing op basis van een grondig vooronderzoek. Dergelijk vooronderzoek ontbreekt in dit dossier.

Antwoord:

- Het agentschap Onroerend Erfgoed geeft geen advies meer voor aanvragen van werken palend aan een monument. Gezien de gemeente As aldus niet verplicht was de plannen (ontwerpfase) voor de heraanleg van het dorpscentrum voor te leggen aan het agentschap, is er door het agentschap geen voorafgaandelijke afweging gebeurd van de integratie van het oorlogsgedenkteken in het totaalproject. Uit het aanvraagdossier aan het agentschap voor de verplaatsing van het oorlogsgedenkteken, opgemaakt op 1 oktober 2019 door studiebureau Sweco, blijkt duidelijk dat de ruimtelijke ontwikkelingen in de dorpskern op dat moment volop aan de gang waren. Zo was o.m. de bouw van het appartementencomplex met bibliotheek aan de zuidwestzijde van het Kerkplein reeds voltooid. Een herziening van de locatie is in dit stadium van de uitvoering van de werken niet mogelijk.
- Het agentschap acht de voorziene locatie binnen de heraanleg van het Kerkplein, met name in zuidwestelijke hoek van het Kerkplein, verdedigbaar. Door het oorlogsgedenkteken te plaatsen in de hoek, aan de 'ingang' van het nieuw aan te leggen plein, krijgt het zijn eigen ruimte binnen de opbouw van het plein, blijft het vanop het plein alsook vanop de straat (verkeersas Dorpsstraat) zichtbaar en herkenbaar en wordt het organiseren van evenementen in de nieuw aan te leggen openbare ruimte mogelijk.
De daarbij gecreëerde afstand tussen het oorlogsgedenkteken en het Mariabeeld ter hoogte van het transept van de parochiekerk maakt dat deze niet in 'visuele concurrentie' komen met elkaar.
De in het ontwerp voorziene groenzone is geen gunstige zone voor de integratie van het oorlogsgedenkteken met het oog op zichtbaarheid, beleving en onderhoud gezien deze opgebouwd zal worden uit kleinere beplantingseilanden met zitranden en een loverdak van bomen. De motivering wordt op basis van deze argumenten verduidelijkt.
- In het ministerieel besluit wordt onder artikel 3, 1° 'algemeen' reeds geduid op de noodzaak van een begeleiding door een natuursteenbewerker of -restaurateur bij de ontmanteling, verplaatsing en heroprichting van het oorlogsgedenkteken. Dit veronderstelt een voorafgaand onderzoek. Om dit duidelijker te stellen in het ministerieel besluit, wordt de noodzaak van een voorafgaand onderzoek expliciet toegevoegd aan de te volgen maatregelen bij de verplaatsing van het oorlogsgedenkteken.

- Om een beter beeld te geven van de nieuwe pleinaanleg in zijn totaliteit werd in de documentatie een visualisatie uit het aanvraagdossier toegevoegd (zie inhoudelijk dossier, bijlage 5.3. Documentatie, figuur 5).

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

Het ministerieel besluit tot voorlopige wijziging wordt als volgt aangepast:

- In artikel 3, 1° wordt expliciet geduid op de noodzaak van een vooronderzoek door een natuursteenbewerker of -restaurateur.
- In de motivering voor de verplaatsing van het oorlogsgedenkteken wordt de keuze van de nieuwe locatie verduidelijkt.

Het inhoudelijk dossier voor de voorlopige wijziging wordt als volgt aangepast:

- De bijlage 5.3. Documentatie wordt aangevuld met een visualisatie van de nieuwe pleinaanleg.
- In de motivering voor de verplaatsing van het oorlogsgedenkteken wordt de keuze van de nieuwe locatie verduidelijkt.

1.4. Opmerkingen van de zakelijkrechthouder

De opmerkingen werden gevraagd op 27 september 2022.

De zakelijkrechthouder gaf geen opmerkingen over de voorlopige wijziging van de bescherming omwille van verplaatsing.

Conclusie: Er is geen opmerking die invloed heeft op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.5. Openbaar Onderzoek

De gemeente As organiseerde het openbaar onderzoek van 28 oktober 2022 tot en met 26 november 2022. Het proces-verbaal maakt integrerend deel uit van het dossier.

Tijdens het openbaar onderzoek werden geen bezwaren ingediend.

1.6. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige wijziging

De adviezen en opmerkingen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige wijziging van de bescherming omwille van verplaatsing hebben invloed op het ministerieel besluit en het inhoudelijk dossier.

Het ministerieel besluit tot voorlopige wijziging wordt als volgt aangepast:

- In artikel 3, 1° wordt expliciet geduid op de noodzaak van een vooronderzoek door een natuursteenbewerker of -restaurateur.
- In de motivering voor de verplaatsing van het oorlogsgedenkteken wordt de keuze van de nieuwe locatie verduidelijkt.

Het inhoudelijk dossier voor de voorlopige wijziging wordt als volgt aangepast:

- De bijlage 5.3. Documentatie wordt aangevuld met een visualisatie van de nieuwe pleinaanleg.
- In de motivering voor de verplaatsing van het oorlogsgedenkteken wordt de keuze van de nieuwe locatie verduidelijkt.